

PATVIRTINTA
Mokyklos direktoriaus
2020 m lapkričio mėn 26 d.
Įsakymu Nr. V- 58

KUPIŠKIO R. ALIZAVOS PAGRINDINĖ MOKYKLA
(ūnio subjekto, įstaigos, organizacijos pavadinimas)

**EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO
PLANAS**

2020 M. ALIZAVA

TURINYS

1. Plano patvirtinimas	
2. Plano derinimo lapas	
3. Plano pataisymas	
4. Plano tikslinimas	
5. Plano kopijų (plano išrašų) paskirstymas	
6. Dalyvavimas civilinės saugos pratybose.....	
7. Bendros nuostatos	
7.1. Plano tikslas	
7.2. Trumpa ūkio subjekto charakteristika	
7.3. Plane vartojamos sąvokos ir santrumpos	
8. Gresiantys įvykiai	
9. Perspėjimo apie gresiantį ar susidariusį įvykį organizavimas ir veiksmų koordinavimas.....	
10. Informacijos apie įvykį gavimo ir perdavimo tvarka	
11. Darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų apsauga gresiant ar susidarius įvykiui	
11.1. Darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų evakavimo organizavimas	
11.2. Darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų evakavimo kryptys iš pastatų ir teritorijos	
11.3. Darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų apsaugos nuo jų gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių organizavimo tvarka	
11.4. Kolektyvinės apsaugos statiniai ir jų panaudojimo galimybės	
11.5. Pirmosios pagalbos teikimo darbuotojams, nuomininkams ir lankytojams, nukentėjusiems įvykių metu, organizavimas	
12. Gresiančių ar įvykusių įvykių likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas	
12.1. Didelio arba labai didelio pavojaus likvidavimo ir padarinių šalinimo organizavimas ir koordinavimas	
12.2. Vadovo ar jo įgalioto asmens veiksmai organizuojant ir koordinuojant gelbėjimo darbus įvykių metu ir jo priimtų sprendimų įgyvendinimas ..	

12.3. Procedūros skirtos materialinių išteklių telkimo gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, įvykiams likviduoti ir jų padariniams šalinti.

12.4. Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sušaukimas.

13. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo organizavimas.

14. Veiklos tęstinumo užtikrinimas.

PRIEDAI

- 1. Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė.**
- 2. Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės sudėtis ir jos funkcijos.**
- 3. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo grandies sudėtis ir jos funkcijos.**
- 4. Pirmosios medicininės pagalbos grandies sudėtis ir jos funkcijos.**
- 5. Viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo grandies sudėtis ir jos funkcijos.**
- 6. Asmeninių apsaugos priemonėlių išdavimo grandies sudėtis.**
- 7. Atsakingų darbuotojų už informacijos priėmimą ir perdavimą sąrašas ir jų funkcijos.**
- 8. Atsakingų darbuotojų už perspėjimą ir informavimą sąrašas ir jų funkcijos.**
- 9. Specialiųjų tarnybų sąrašai ir kontaktai.**
- 10. Materialinių išteklių žinynas.**
- 11. Perspėjimo apie įvykį schema.**
- 12. Evakuacijos maršrutai . Atsakingi asmenys. Evakuacijos schemas.**
- 13. Savivaldybės ESK, savivaldybės ES OC, savivaldybės administracijos darbuotojų, atsakingų už civilinės saugos funkcijų vykdymą, kontaktai.**
- 14. Keitimosi informacija apie įvykį schema.**
- 15. Struktūrinė valdymo schema.**
- 16. Sutarčių dėl savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo kopijos.**
- 17. Teritorijos ir pastato planai.**
- 18. Kolektyvinės apsaugos statinio planas.**
- 19. Kultūros vertybių sąrašas ir jų evakavimo darbų planas.**

PLANO DERINIMO LAPAS

Planas derinamas su savivaldybės civilinės saugos darbuotoju ir civilinės saugos sistemos pajėgomis, kurių pasitelkimas numatomas plane

Eil. Nr.	Derinanti institucija	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

3. PLANO PATAISYMAS

Pataisymas – plane esančios informacijos pakeitimas. Plano taisymo procedūrą atlieka Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos civilinės saugos darbuotojas ne rečiau kaip kartą per metus. Pataisyta informacija išsiuntinėjama visiems plano kopijų turėtojams.

Pataisos registruojamos lentelėje.

Eil. Nr.	Kas pataisyta	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

4. PLANO TIKSLINIMAS

Plano tikslinimas – procesas, kai planas yra peržiūrimas iš esmės, atsižvelgiant į ūkio subjekto, kitos įstaigos civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius (pvz., įvykus įvykiui, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių riziką ir mažinantiems darbuotojų saugumą). Planas tikslinamas ne rečiau kaip vieną kartą per trejus metus, jeigu iki tol nebuvo atliktas ūkio subjekto, kitos įstaigos reorganizavimas arba neatsirado kitų veiksnių, dėl kurių įtakos nukentėtų plano veiksmingumas.

Plano tikslinimai registruojami lentelėje.

Eil. Nr.	Žyma	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas

--	--	--	--

5. PLANO KOPIJŲ (PLANO IŠRAŠŲ) PASKIRSTYMAS

Patvirtinto plano kopijos (plano išrašai), kurios išsiųstos (išdalintos) visoms suinteresuotoms institucijoms registruojami lentelėje.

Eil. Nr.	Kam pateiktos plano kopijos (plano išrašai), pateikimo būdas	Data	Atsakingo asmens pareigos, vardas, pavardė, parašas
Plano kopijos:			
Plano išrašai:			
			1.

7. BENDROSIOS NUOSTATOS

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinėmis rekomendacijomis, patvirtintomis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 1-70 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (paskutiniai teisės akto pakeitimai įsigaliojo 2020 m. gegužės 1 d., <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.393283/asr>) bei kitais civilinę saugą reglamentuojančiais teisės aktais.

7.1. PLANO TIKSLAS

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planui keliami šie tikslai:

- padėti Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos vadovui organizuoti ir koordinuoti darbuotojų ir lankytojų veiksmus įvykio metu.
- padėti Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos vadovui ir Ekstremaliųjų situacijų valdymo grupei organizuoti ir koordinuoti įvykių likvidavimą ir jų padarinių šalinimą;
- prognozuoti ekstremalias situacijas ir numatyti prevencines priemones, kad iš anksto pasirengus, būtų išvengta ekstremalios situacijos arba sumažėtų galimybė jai kilti, o susidarius ekstremaliai situacijai, būtų mažiau pakenkta žmonėms, turtui bei aplinkai;
- planuoti veiksmus ekstremalioms situacijoms valdyti, numatyti pareigines funkcijas bei pasiskirstyti atsakomybę ir sukaupti reikiamus materialinius išteklius galimų ekstremalių situacijų padariniams šalinti;
- numatyti bazę, padedančią parengti išsamią veiksmų seką įvykus ekstremaliai situacijai ir išmokyti veiksmų Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos darbuotojus ir aptarnaujančių įmonių personalą;
- tinkamai reaguoti į ekstremalią situaciją, organizuoti gelbėjimo ir ekstremalių situacijų padarinių šalinimo darbus (perspėti darbuotojus, galinčius patekti į pavojingo poveikio zoną, apie įvykį ar ekstremalią situaciją informuoti atsakingus darbuotojus, avarines tarnybas ir kitas suinteresuotas institucijas, organizuoti pirminius gelbėjimo darbus, prireikus organizuoti darbuotojų evakavimą, laiku kreiptis reikalingos pagalbos);
- įvertinti padarytą žalą Kupiškio r. Alizavos pagrindinei mokyklai ir aplinkai.

7.2. PLANE VARTOJAMOS SAŲOKOS IR SANTRUMPOS

Avarija – netikėtas įvykis, sukėlęs sproginimą, gaisrą, statinių visišką ar dalinį sugriovimą, technologinio proceso nuostolingą sutrikimą, sunkų grupinį nelaimingą atsitikimą, pavojingų medžiagų išsiveržimą į aplinką, kai padaroma žala žmonėms ar aplinkai įvykio vietoje ar už jo ribų.

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos sistemos parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius.

Ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius ekstremaliajai situacijai būtų kuo mažiau pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremaliuoju.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti aplinką.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Radiacinė avarija – bet koks netikėtas įvykis, apimantis veiksmo klaidą, įrangos triktį arba kitą nesėkmę, kurios (galimi) padariniai negali būti ignoruojami radiacinės saugos požiūriu ir kurie gali sukelti galimą apšvitą arba nekontroliuojamos apšvitos sąlygas.

Atominės elektrinės avarija – atominės elektrinės veikimo sutrikimas, dėl kurio į aplinką išmetamos radioaktyviosios medžiagos, o padidėjęs jonizuojančiosios spinduliuotės lygis viršija normatyvinių dokumentų nustatytus lygius.

Radioaktyvioji tarša – techninės įrangos, pastatų, žmonių, dirvožemio, augmenijos, gyvūnijų ir kt. užterštumas radionuklidais.

Deaktyvavimas – radioaktyviųjų medžiagų šalinimas nuo žmogaus kūno, aprangos, aparatūros ir kt. objektų bei žemės paviršiaus.

Deratizacija – priemonių kompleksas graužikų kontrolei vykdyti, apimantis profilaktiką, stebėjimą, atbaidymą, naikinimą, naudojant chemines ir mechanines priemones.

Dezinfekcija – infekcines ligas sukeliančių, patogeninių mikroorganizmų (virusų, bakterijų ir kt.), esančių aplinkoje naikinimas naudojant specialius metodus bei priemones.

Dezinsekcija – tai priemonių kompleksas, apimantis vabzdžių stebėjimą, atbaidymą, naikinimą naudojant chemines, mechanines ir biologines priemones.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdančias juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Kita įstaiga – socialinėje, švietimo, mokslo, kultūros, sporto srityse veikiantis juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas – tenkinti tam tikrus viešuosius interesus, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas.

Jodo profilaktika – skydliaukės įsotinimas stabiliuoju jodu, kad į ją nepatektų radioaktyvusis jodas,

Jonizuojančioji spinduliuotė – spinduliuotė, kuriai sąveikaujant su medžiaga arba terpe sukuriama elektronai ir įvairiarūšiai jonai. Radiacinėje saugoje – spinduliuotė, galinti sukurti jonų poras biologinėse medžiagose arba terpėse.

Pavojingoji medžiaga – medžiaga, mišinys ar preparatas, nurodytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta sąraše arba atitinkantis nustatytus kriterijus ir esantis žaliavų, gaminių, šalutinių produktų, liekanų ar tarpinių produktų pavidalo, įskaitant medžiagas, kurios gali susidaryti kilus avarijai.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių

Slėptuvė – specialiosios paskirties statinys arba specialiai įrengta patalpa gyventojams, kurie užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu, apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių.

8. GRESIANTYS ĮVYKIAI

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atlikta vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. 1-189 (Žin., 2011, Nr. 70-3360) patvirtintomis metodinėmis rekomendacijomis.

Pavojai, galintys kilti Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos teritorijoje, nustatyti remiantis statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų vertinimais, patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Ekstremalių įvykių kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 241 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimo Nr. 1063 redakcija) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr.D1-870 patvirtintais Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliais (Žin., 2011, Nr.141-6642).

Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę (žiūrėti 1 priedą), sudaromas Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos galimų pavojų sąrašas prioriteto tvarka pagal jų rizikos lygį mažėjimo tvarka:

Eil. Nr.	Pavojaus pavadinimas	Bendras rizikos balas
Labai didelės rizikos lygis		
1.	Užkrečiamoji liga	24
Didelės rizikos lygis		
2.	Stichiniai meteorologiniai reiškiniai	20
Vidutinės rizikos lygis		
3.	Gaisrai pastatuose	15
4.	Vandens tiekimo ir nuotėkų šalinimo sistemų avarija	15
5.	Teroristiniai išpuoliai	12
6.	Branduolinis ar radiologinis incidentas ar avarija	10
Priimtinos rizikos lygis		
7.	Komunikacijų sistemų nutraukimas ir (ar) gedimas	12
8.	Elektros energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	9
9.	Šilumos energijos tiekimo sutrikimai ir (ar) gedimai	6
10.	Pavojingas radinys	6

ANALIZĖS REZULTATŲ IŠVADOS

Vertinti 10 potencialių rizikų šaltiniai, kurie gali turėti neigiamą poveikį Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos darbuotojams, veiklai, turtui ir aplinkai. Vertinant atsižvelgta į šių šaltinių keliamą pavojų, galimą poveikį ir situacijos valdomumą.

Vertinimas buvo atliekamas, atsižvelgiant į Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos, savivaldybėje esančius rizikos šaltinius, remiantis sukauptais duomenimis apie potencialių rizikos šaltinių skaičių ir būklę, buvusias ekstremalias situacijas ir įvykius bei jų padarinius.

Didžiausią pavojų kelia 2 pavojaus ir rizikos šaltiniai, kurių neigiamas poveikis Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos darbuotojams, nuomininkams, lankytojams, veiklai, turtui ir aplinkai gali būti didžiausias. Tai būtų:

- **užkrečiamoji liga**, kai išplitus įvairioms užkrečiamoms ligoms, gali susirgti daug gyventojų, tarp jų dirbančių, dėl ko pablogėtų darbas įmonėse, nedirbtų mokyklos, vaikų darželiai, sutriktų rajono ekonomika. Galimi žmonių mirties atvejai.

- **stichiniai meteorologiniai reiškiniai**, tai reiškinys, pasiekęs ar viršijęs Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-870 patvirtintus rodiklius, kurių metu sutrinka įprastos gyvenimo sąlygos bei ūkinė veikla. Tačiau šie reiškiniai prognozuojami, hidrometeorologijos tarnyba gyventojus apie jų artėjimą perspėja iš anksto, taigi galima tinkamai pasiruošti ir išvengti nepageidautinų padarinių.

Kitų pavojų ir rizikos šaltinių rizikos lygis nedidelis, tačiau ekstremalių įvykių galimybė egzistuoja.

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos veikla orientuota į visus galimus ekstremalių situacijų atvejus, veiksmų valdymą, užtikrinant darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų gyvybingumą, apsaugant turta.

9. PERSPĖJIMO APIE GRESIANTĮ AR SUSIDARIUSĮ ĮVYKĮ ORGANIZAVIMAS IR VEIKSMŲ KOORDINAVIMAS

Perspėjimo, apie gresiantį ar susidariusį įvykį, tikslas – nedelsiant perspėti darbuotojus ir lankytojus apie gresiantį ar susidariusį įvykį, informuoti apie galimus padarinius bei pateikti savisaugos rekomendacijas. Perspėjimo apie ekstremalų įvykį schema pateikta (priede Nr.11).

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos darbuotojų, lankytojų ir aplinkinių perspėjimą apie gresiantį ar įvykusį įvykį organizuoja direktoriaus įsakymu paskirtas atsakingas darbuotojas už perspėjimą ir informavimą bei patvirtinti veiksmai gresiant ar susidarius ekstremaliai situacijai (priedas Nr.8).

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos darbuotojų ir lankytojų perspėjimas apie susidariusį įvykį ar ekstremaliąją situaciją gali būti vykdomas naudojant vienetų laidinių ir vienetų mobiliųjų telefonų (informacinį pranešimą perduodant į mobilius telefonus), elektroninį paštą bei esant galimybei bus perspėjami žodžiu.

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos yra kompiuteriai, turintys interneto prieigą. Elektroninio pašto adresas – alizavosmokykla@mail.com

Savivaldybės administracija civilinės saugos signalus ir kitą informaciją Kupiškio r. Alizavos pagrindinė mokykla perduoda panaudodama viešųjų ryšių tinklus, specialios paskirties tinklus ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose nustatyta tvarka. Vietovėse, kur nėra sirenų ar nėra galimybių panaudoti kitų įspėjamųjų garsinių priemonių – per pasiuntinius pagal iš anksto parengtas ir savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintas schemas.

10. INFORMACIJOS APIE ĮVYKĮ GAVIMO IR PERDAVIMO TVARKA

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos vadovo įsakymu paskirti atsakingi darbuotojai už informacijos gavimą ir perdavimą bei patvirtintos funkcijos ekstremaliosios situacijos metu (priedas Nr.7).

Informacijos gavimas ir perdavimas apie įvykį Kupiškio r. Alizavos pagrindinėje mokykloje vyktų pagal direktoriaus patvirtintą keitimosi informacija apie įvykį schemą (priedas Nr. 14).

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos vadovas, gavęs informaciją apie galimą grėsmę ar įvykus įvykiui, sukviečia į pasitarimą ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės narius ir supažindina juos su esama bei prognozuojama situacija, patikslinamas veiksmų eiliškumas, duodamos papildomos užduotys.

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos vadovo nurodymu, kai ekstremalios situacijos mastas viršija mokyklos civilinės saugos pajėgų galimybes, atsakingas darbuotojas (iai) už informacijos priėmimą ir perdavimą apie įvykį ar susidariusią situaciją telefonu 112 praneša Bendrajam pagalbos centrui bei savivaldybės administracijos direktoriui tel. Nr. ir savivaldybės civilinės saugos darbuotojui tel. Nr. Pateikiami šie duomenys - trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozės), priimami sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai.

Bendrasis pagalbos centras, gavęs informaciją apie avariją Kupiškio r. Alizavos pagrindinėje mokykloje, informuoja Panevėžio apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos pajėgas, Panevėžio apskrities policijos pajėgas, greitosios medicinos pagalbos pajėgas, o esant reikalui, kompetentingą instituciją – Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentą (PAGD).

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos vadovo paskirtas atsakingas darbuotojas (iai) už informacijos gavimą ir perdavimą, apie įvykio padarinių likvidavimo eigą, nuolat informuoja

savivaldybės administracijos civilinės saugos darbuotoją tel. Nr. Visus atliktus veiksmus registruoja nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimo Nr. 1243 nustatyta tvarka paskelbus savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, savivaldybės ES OC perims vadovavimą avarijos padarinių likvidavimui ir informacijos keitimasis bus vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymo Nr. 1V-517 nuostatomis.

11. DARBUOTOJŲ, NUOMININKŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGA GRESIANT AR SUSIDARIUS ĮVYKIUI

11.1 Darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų evakavimo organizavimas.

Pagrindinė evakuacijos užduotis – nukreipti žmones į saugias įstaigos teritorijos vietas arba žmonių susirinkimo punktus numatytus savivaldybės.

Už mokyklos darbuotojų, nuomininkų ir lankytojų evakavimą atsakingas vadovas, kuris dažniausiai būna ir ekstremaliųjų situacijų valdymo grupės vadovas. Siekiant operatyviai ir efektyviai vykdyti evakuaciją, Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos direktoriaus įsakymu patvirtinta viešosios tvarkos palaikymo ir evakavimo organizavimo grandis bei jos funkcijos ekstremaliosios situacijos atveju. (Priedas Nr.5) ir vadovaujantis perspėjimo apie ekstremalų įvykį schema (Priedas Nr.11).

Visi darbuotojai instruktavimo metu yra supažindinti su evakavimo planais iš patalpų ir evakavimo maršrutais (priedas Nr.12).

Atskirais atvejais, kai aplinkybės reikalauja gyventojus iškeldinti skubiai (išminavimo darbai, gaisras, pavojingų medžiagų išsiveržimas, pastatų griūtys dėl sprogo ar kitų priežasčių ir pan.), sprendimą priima Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, Policijos komisariato arba Greitosios medicininės pagalbos pareigūnas, kuris įvykio vietoje vykdo gelbėjimo darbų vadovo funkcijas. Šiais atvejais gyventojai evakuojasi į gelbėjimo darbų vadovo nurodytas vietas.

Susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, tolesnę žmonių evakavimo tvarką, surinkimo ir priėmimo punktus bei tarpinius gyventojų evakavimo punktus nustato savivaldybės administracijos direktorius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimu Nr. 1502 „Dėl gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

11.2. DARBUOTOJŲ, NUOMININKŲ IR LANKYTOJŲ EVAKAVIMO KRYPTYS IŠ PASTATŲ IR TERITORIJOS

Žmonių evakuacija iš pastato numatoma dviem etapais:

- judėjimas iš kabinetų į koridorių ir koridoriumi į laiptinę;
- judėjimas laiptine iki išėjimo į lauką.

Evakuaciniai išėjimai išdėstyti tolygiai, todėl evakuacijos laikas iš pastato užtikrinamas ne didesnis kaip **10 min.**

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos organizuojamų pratybų metu darbuotojai, nuomininkai ir lankytojai mokomi operatyviai ir kiek galima per trumpesnę laiką evakuotis iš pastatų į iš anksto evakavimo planuose numatytą vietą arba gelbėjimo darbų vadovo nurodyta vietą.

Susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, tolesnę žmonių evakavimo tvarką, surinkimo ir priėmimo punktus bei tarpinius gyventojų evakavimo punktus nustato savivaldybės administracijos direktorius, vadovaujantis įsakymu patvirtinta evakavimo organizavimo tvarka.

11.3. DARBUOTOJŲ, NUOMININKŲ IR LANKYTOJŲ APSAUGOS NUO JŲ GYVYBEI AR SVEIKATAI PAVOJINGŲ VEIKSNIŲ ORGANIZAVIMO TVARKA

Didelių įvykių ar kitų nelaimių atvejais, kai yra aplinkos užterštumas, darbuotojams, lankytojams ir nuomininkams apsaugoti yra naudojamos asmeninės apsaugos priemonės. Šių priemonių paskirtis – apsaugoti žmones nuo radioaktyviųjų ar cheminių medžiagų, kad jos nepatektų į kvėpavimo takus ir ant odos.

Asmeninės apsaugos priemonės kaupiamos keliais būdais:

- ūkio subjektai jas įsigyja savo lėšomis, saugo ir išduoda darbuotojams vadovų nurodymu;
- civilinės saugos priemonės saugomos valstybės rezerve, kurios gali būti išduodamas tik Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodymu. Ekstremalios situacijos atveju, tarpininkaujant savivaldybės administracijos direktoriui, valstybės rezervu gali būti leista naudotis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus sprendimu, apie tai nedelsiant informavus Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos darbuotojams ir lankytojams teikiamos rekomendacijos, kaip pasigaminti savadarbes asmenines apsaugos priemones (vatos marlės raiščius) ir jais pasinaudoti.

Raištis gaminamas taip: 1m ilgio ir 0,5 m. pločio marlės ar kito turimo audinio viduryje, 30x20 cm plote, paklojamas 2 cm storio vatos sluoksnis. Marlės kraštai per visą ilgį iš abiejų pusių užlenkiami ant vatos, o marlės galai (apie 30-35 cm) įkerpami per vidurį, kad iš kiekvieno galo pasidarytų po du raiščius. Apatiniai raiščio galai surišami ant viršugalvio, viršutiniai - ant pakaušio. Jei neturite vatos ir marlės, tinka ir keliais sluoksniais sulankstytas rankšluostis, skarelė ar medžiagos skiautė.